

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

3.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 11-го Января — 1838 — Wilno. Wtorek. 11-go Stycznia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 31-го Декабря.

25-го числа сего Декабря, по случаю Праздника Рождества Христова, совершена была въ походной церкви, поставленной въ Императорскомъ Эрмитажѣ, Божественная Литургія, въ присутствіи Ихъ Императорскихъ Величествъ Государя Императора и Государыни Императрицы и Ихъ Императорскихъ Высочествъ: Государя Наслѣдника Цесаревича Великаго Кнзя АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА, Государя Великаго Кнзя МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА, и Государыни Великой Княгини ЕЛЕНЫ ПАВЛОВНЫ, Великихъ Князей: МАРИИ, ОЛЬГИ и АЛЕКСАНДРЫ НИКОЛАЕВНЫ и МАРИИ МИХАИЛОВНЫ, и Его Свѣтлости Принца Петра Ольденбургскаго. По окончаніи Литургіи отправлено было Высокопреосвященнымъ Филаретомъ Митрополитомъ Кіевскимъ благодарственное молебствіе въ воспоминаніе избавленія церкви и Державы Россійскія въ 1812 г. отъ нашествія непріятельскаго. При семъ находились Члены Государственнаго Совета, Министры, Сенаторы, Придворныя обою пола особы, Генералитетъ, Штабъ-и Очеръ-Офицеры Гвардіи, Арміи и флотовъ. Послѣ церемоніи Ея Императорское Величество Государыня Императрица изволила принимать супругу Испанскаго Гранда 1-й степени, Маркиза Вилла-Франка и Дамъ.

Вечеромъ городъ былъ иллюминированъ. (Спб. В.)
3-го Января.

Государь Императоръ, въ теченіе нѣсколькихъ мѣсяцевъ путешествія своего, не видавшій Гвардейскаго Корпуса въ полномъ его составѣ, соизволилъ нынѣ сдѣлать оному общій парадъ, чтобы въ то же время воздать должную честь героямъ войнъ 1812, 1813, 1814 и 1815 годовъ, которыхъ памятники были открыты въ день празднованія двадцатипятилѣтія со времени освобожденія Россіи отъ вражескаго нашествія. Въ Среду, 29 Декабря, въ 11 часовъ, вся войска, составляющія Санктпетербургскій гарнизонъ, выстроились на Адмиралтейской Площади. Въ полдень Государь Императоръ, со свитою Своею, объѣхалъ ряды храбрыхъ своихъ воиновъ, и повелъ ихъ на Невскій Проспектъ. Поравнявшись съ монументомъ Фельдмаршала Кнзя Барклая де Толли, Государь остановилъ войско, которое сдѣлало на караулъ, и воскликнуло ура полководцу, начавшему военныя дѣйствія въ 1812 году, и чрезъ двадцать мѣсяцевъ привелшему Русскую армію къ Парижу. Потомъ Государь, такимъ же образомъ, остановился у памятника Кнзя Кутузова-Смоленскаго, и отдалъ честь военачальнику, сокрушившему въ сердцѣ Россіи силу непобѣдимаго доголь завоевателя, изгнавшему его изъ предѣловъ нашихъ, и положившему начало всемъ дальнѣйшимъ успѣхамъ, къ безсмертной славѣ Русскаго оружія. Ура побѣдное и торжественное вторично поколебало воздухъ. — Умилительное чувство благоговѣнія и душевной признательности къ справедливымъ Монархамъ волновало твердыя сердца неустрашимыхъ воиновъ, свидетелей и участниковъ великаго торжества. Старые слуги Государевы, спод-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 31-go Grudnia.

Дня 25 теразниезшего Grudnia, z okoliczności Święt Bożego Narodzenia, odprawiona była w cerkwi pochodowej, urządzonej w CESARSKIM ERMITAŻU, Msza Święta, w obecności NAYJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA CESARZA JEGO MOŚCI i CESARZOWY JAY MOŚCI, oraz ICH CESARSKICH WYSOKOŚCI: NASTĘPCY CESARZEWICZA WIELKIEGO XIĘCIA ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA, WIELKIEGO XIĘCIA MICHAŁA PAWEŁOWICZA, tudzież WIELKIET XIĘŻNY HELENY PAWEŁOWNY, WIELKICH XIĘŻNI-
czek: MARYI, OLGII i ALEXANDRY NIKOŁAJOWIEN i MARYI MICHAYŁOWNY, tudzież Jaśnie Oświeconego Xięcia Piotra Oldenburskiego. Po Mszy świętej odprawione były przez Nayprzewielebniejszego Filareta, Metropolitę Kijowskiego, dziękczynne modły na pamiątkę wybawienia cerkwi i Państwa Rosyjskiego w roku 1812-m od najsćcia nieprzyjacielskiego. Znajdowali się przy tém Członkowie Rady Państwa, Ministrowie, Senatorowie, Osoby Dworu pćci obojey, Jenerałowie, Sztabs- i Ober- Oficerowie Gwardyi, Armii i Flotty. Po obrzędzie NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA JAY MOŚĆ raczyła przyjmować małżonkę Granda Hiszpańskiego 1-go stopnia, Markiza Villa-Franca i Damy. Wieczorem miasto było oświecone. (G. S. P.)

Dnia 3-go Stycznia.

Cesarz Jego Mość, przez ciąg kilku miesięcy swej podróży, nie widząc Korpusu Gwardyi w zupełnym jego składzie, raczył teraz odbyć powszechną jego paradę, ażeby w tymże czasie oddać należną cześć bohaterom wojen 1812, 1813, 1814 i 1815 roku, których pomniki zostały odkryte w dzień obchodu dwudziestopiętej rocznicy wybawienia Rosyi od najsćcia nieprzyjacielskiego. We środę, 29-go Grudnia, o godzinie jedenastej, wszystkie woyska, Sankt-Petersburski Garnizon składające, stanęły w szykach na placu Admiralicynym. O południu Cesarz Jego Mość, ze swoim Orszakiem, objechał szeregi walecznych swych wojowników, i poprowadził na Newski - Prospekt. Stanąwszy w równi z pomnikiem Feldmarszałka Xięcia Barkłaja-de-Tolli, MONARCHA zatrzymał woysko, które sprezentowało broń, wykrzyknęło ура! wodzowi, który rozpoczął wojenne działania w roku 1812, i który we dwadzieścia miesięcy przyprowadził Armię Rosyjską do Paryża. Potém Cesarz Jego Mość, tymże sposobem zatrzymał się przed pomnikiem Xięcia Kutuzowa Smoleńskiego i oddał cześć wodzowi, który w sercu Rosyi skruszył siłę niezwyciężonego dotąd zdobywcy, wygnał go z granic naszych i dał początek wszystkim dalszym powodzeniom ku nieśmiertelnej sławie oręża Rosyjskiego. Zwycięzkie i uroczyste ура! powtórnie napełniło powietrze. — Rozrzuwające uczucia pobożności, miłości i serdecznej wdzięczności ku sprawiedliwym MONARCHOM przejęło mężne serca nieustraszonych wojowników, świadków i uczestników wielkiego obchodu. Starzy słudzy MONARCHY, spółtowarzysze woyny oyczystey, zapalali się słodkim przy-

вижники отечественной войны, воспламенялись сладостнымъ воспоминаніемъ о своихъ трудахъ и подвигахъ, о славіи, увенчавшей незабвеннаго АЛЕКСАНДРА, великаго и мудраго вождя къ побѣдамъ. Юные ихъ товарищи кипѣли ревностью пойти во слѣдъ великимъ образцамъ, и сдѣлаться достойными ихъ премниками. Всѣ же бывшіе при семъ величественномъ и трогательномъ торжествѣ, одушевились мыслию, что въ глазахъ и сердцахъ Русскаго Царя не исчезаетъ никакая личная услуга Ему и Отечеству, и что всякій подвигъ подданнаго, какъ капля, падшая въ море, превращается въ жемчужину, служащую къ украшенію свѣтлаго царскаго вѣнца. Всѣ воины, глядя на памятникъ признательности Государей къ службѣ вѣрныхъ подданныхъ, повторяли въ душахъ своихъ: За Богомъ молитва, а за Царемъ служба не пропадетъ!

— Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Александра Невскаго*, Командиръ Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса и Главноуправляющій Гражданскою частію и пограничными дѣлами въ Грузіи, Армянской и Кавказской Областяхъ, Генераль-Лейтенантъ *Головинъ*, и *Св. Анны 1-й степени*, Начальникъ Штаба Его Императорскаго Высочества по управленію Генераль Фельдцейхмейстера, Генераль-Маіоръ Князь *Долгоруковъ*.

— Высочайшими Грамотами, 20-го Ноября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Станислава 2-й степени*, Генераль-Маіоры, Командующій 1-ю бригадою 4-й Легкой Кавалерійской дивизіи, *Дубельтъ 2-й*, и Командиръ 2-й бригады 4-й Легкой Кавалерійской дивизіи, *Чернявскій 1-й*.

— Высочайшею Грамотою, 20-го Ноября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 2-й степени*, Командиръ 1-й бригады 11-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіоръ *Карибезъ 1-й*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 22-го Декабря, произведенъ, въ сравненіе съ сверстниками, состоящій по Флоту Капитанъ 1-го ранга *Голенищевъ*, въ Генераль-Маіоры, съ назначеніемъ Командиромъ 2-й бригады Ластовыхъ экипажей Балтійскаго Флота, и со старшинствомъ съ 6-го Декабря сего года; назначены: Командиръ 2-й бригады 2-й Флотской дивизіи, Контръ-Адмиралъ *Лазаревъ 2-й*, Командиромъ 3-й бригады 1-й Флотской дивизіи; Командиръ 3-й бригады 1-й Флотской дивизіи, Контръ-Адмиралъ *Черниковъ*, Командиромъ 1-й бригады сей дивизіи.

— Высочайшимъ Приказомъ, 25-го Декабря, назначены: Командиръ 1-й бригады 2-й Легкой Гвардейской Кавалерійской дивизіи, Генераль-Лейтенантъ *Марковъ 1-й*, Членомъ Комитета о коннозаводствѣ Россійскомъ, съ состояніемъ по Кавалеріи; Командующій Образцовымъ Кавалерійскимъ полкомъ, Генераль-Лейтенантъ *Ланской 1-й*, Начальникомъ 1-й Легкой Гвардейской Кавалерійской дивизіи; находящійся при Отдѣльномъ Гренадерскомъ Корпусѣ состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Степановъ 2-й*, Командующимъ Лейбъ-Гвардіи Измайловскимъ полкомъ; Командиръ Московскаго Артиллерійскаго Гарнизона и Арсенала, состоящій по Артиллеріи Генераль-Маіоръ *Филиповъ 1-й*, Начальникомъ Артиллерійскихъ Гарнизоновъ Московскаго Округа и тамошняго Арсенала; бывшій Командиръ упраздненнаго Казанскаго Артиллерійскаго Гарнизона, состоящій по Артиллеріи Полковникъ *Житковъ 1-й*, Помощникомъ Начальника Артиллерійскихъ Гарнизоновъ Московскаго Округа; Членъ Московскаго Артиллерійскаго Депо, состоящій по Артиллеріи Полковникъ *Василевъ 1-й*, Командиромъ Московскаго Артиллерійскаго Гарнизона, — всѣ трое съ оставленіемъ по Артиллеріи; Командиръ Вознесенскаго Уланскаго полка, Полковникъ *Гильшесвицъ*, состоитъ по Кавалеріи; Клястицкаго Гусарскаго полка Полковникъ *Тиньковъ 2-й*, Командиромъ Вознесенскаго Уланскаго полка; Флигель-Адъютантъ-Его Императорскаго Величества, Полковникъ *Траскинъ 1-й*, Исправляющимъ должность Начальника Штаба войскъ на Кавказской линіи и въ Черноморіи, на время отпуску Генераль-Маіора *Петрова 1-го*, съ оставленіемъ въ прежнемъ званіи; уволены въ отпускъ: Начальникъ Штаба войскъ на Кавказской Линіи и въ Черноморіи, Генераль-Маіоръ *Петровъ 1-й*, для излеченія болѣзни, на одинъ годъ, и Командиръ Лейбъ-Гвардіи Измайловскаго полка, Свиты Его Императорскаго Величества Генераль-Маіоръ *Анненковъ 3-й*, до излеченія болѣзни, съ оставленіемъ въ Свитѣ Его Величества; уволенъ отъ службы, управлявшій Московскимъ Артиллерійскимъ Депо, Генераль-Лейтенантъ *Пигугинъ*, съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Придворной Канторѣ отъ 24 Декабря, дочь Г. Генераль-Адью-

муниемъ свыхъ трудовъ и дѣлъ великихъ, tudzież sławy, która uwieńczyła wiekopomnego ALEXANDRA, wielkiego i mądrego wodza do zwycięstw. Młodzi ich towarzysze, wrzeli żądzą iść w ślady wielkich przykładów i stać się godnymi ich następcami. Wszyscy zaś, którzy się na tej spaniałej i poruszającej uroczystości znajdowali, ożywiani byli myślą, że w oczach i sercu Ruskiego Monarchy nie znika żadna osobista usługa Jemu i Ojczyźnie, i że każdy wielki czyn poddanego, jak kropla do morza wpuszczona, zamienia się w perłę, służącą ku ozdobie jasnej korony Cesarskiej. Wszyscy wojownicy, patrząc na pomnik wdzięczności Monarchów ku służbie wiernych poddanych, powtarzali w duchu: U Boga modlitwa, a służba u Monarchy nie ginie.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 6-go Grudnia, Najłaskawiey mianowani Kawalerami orderu: *Sw. Alexandra Newskiego*, Dowódca Oddzielnego Korpusu Kaukaskiego i Główno-Zarządzający częścią cywilną i sprawami pogranicznymi w Грузи, w Obwodach Ormiańskim i Kaukazkim, Jenerał Porucznik *Gołowin*, i *Sw. Anny 1-go stopnia*, Naczelnik Sztabu Jego Cesarskiej Wysokości w zarządzie Jeneralnego Feldejgistrza, Jenerał-Major *Chiąе Dolhorukow*.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 20-go Listopada, Najłaskawiey mianowani Kawalerami orderu *Sw. Stanisława 2-go stopnia*, Jenerał-Majorowie, Dowodzący 1-szą brygadą 4-ey dywizyi lekkiej jazdy, *Dubelt 2-gi* Dowódzca 2-ey brygady 4-ey dywizyi lekkiej jazdy, *Czerniawski 1-szy*.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 20-go Listopada, Najłaskawiey mianowany Kawalerem orderu *Sw. Stanisława 2-go stopnia*, Dowódzca 1-ey brygady 11-ey dywizyi piechoty, Jenerał-Major *Karniejew 1-szy*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 22-go Grudnia, podniesiony, dla zrównania z rowiennikami, liczący się we Flocie Kapitan 1-ey rangi *Goleniszczew* na Jenerał-Majora, z mianowaniem Dowódzcą 2-ey brygady przewozowych ekipaży Floty Baltickiej, i ze starszeństwem od 6-go Grudnia roku teraz; oznaczeni: Dowódzca 2-ey brygady 2-ey dywizyi Floty, Kонтр-Адмирал *Лазаревъ 2-gi*, Dowódzca 3-ey brygady 1-ey dywizyi Floty, Dowódzca 3-ey brygady 1-ey dywizyi Floty, Kонтр-Адмирал *Черниковъ*, Dowódzcą 1-ey brygady teyże dywizyi.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 25-go Grudnia, oznaczeni: Dowódzca 1-ey brygady 2-ey dywizyi Gwardyi lekkiej jazdy, Jenerał-Porucznik *Markow 1-szy*, Członkiem Komitetu stad Rossyjskich, z liczeniem się w Kawaleryi; Dowodzący wzorowym półkiem Kawaleryi, Jenerał-Porucznik *Łański 1-szy*, Naczelnikiem 1-ey dywizyi Gwardyi lekkiej jazdy; zostający przy Oddzielnym Korpusie Grenadyerów, liczący się w Armii Jenerał-Major *Stiepanow 2-gi*, Dowodzącym Izmajowskim półkiem Gwardyi; Dowódzca Moskiewskiego Garnizonu i Arsenalu Artylleryi, liczący się w Artylleryi Jenerał-Major *Filipow 1-szy*, Naczelnikiem Garnizonów Artylleryjskich Okręgu Moskiewskiego i tamecznego arsenalu; były Dowódzca skasowanego Kazańskiego Garnizonu Artylleryi, liczący się w Artylleryi Półkownik *Żytkow 1-szy*, Pomocnikiem Naczelnika Artylleryjskich Garnizonów Okręgu Moskiewskiego; Członek Moskiewskiego Artylleryjskiego Depo, liczący się w Artylleryi Półkownik *Wasiljew 1-szy*, Dowódzca Moskiewskiego Garnizonu Artylleryjskiego, — wszyscy trzej z zostawieniem w Artylleryi; Dowódzca Woznesenskiego półku Ułanów, Półkownik *Iljaszewicz*, licząc się w Kawaleryi; Półkownik Klastyckiego półku Huzarów *Tinkow 2-gi*, Dowódzcą Woznesenskiego półku Ułanów; Skrzydłowy Adjutant Jego Cesarskiej Mości Półkownik *Traskin 1-szy*, sprawującym obowiązkiem Naczelnika Sztabu wojsk na linii Kaukazkiej i na Czarnomorzu, na czas urlopu Jenerał-Majora *Pietrowa 1-go*, z zostawieniem w nazwanym dotychczasowym; uwolnieni na urlop: Naczelnik Sztabu wojsk na linii Kaukazkiej i na Czarnomorzu, Jenerał-Major *Pietrow 1-szy*, dla poprawienia zdrowia na rok jeden, i Dowódzca Izmajowskiego półku Gwardyi, Orszaku Jego Cesarskiej Mości Jenerał-Major *Annenkow 3-ci*, dla wyléczenia się z choroby, z pozostaniem w Orszaku Najjaśniejszego Pana, uwolniony ze służby, zarządzający Moskiewskim Artylleryjskim Depo, Jenerał-Porucznik *Piczugin*, z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług Ustawy 6-go Grudnia 1827 roku. (R. I.)

— Przez Najwyższy Ukaz, do Kantoru Dworu pod dniem 24-m Grudnia, córka P. Jenerał-Adjutanta, Je-

танга, Генерала отъ Кавалеріи Графа А. Х. *Benckendorffa*, Графиня *Maria Benckendorff*, Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству.

— Государь Императоръ, удостоивъ благосклоннаго принятія поднесенный Его Величеству чрезъ Г. Министра Народнаго Просвѣщенія экземпляръ 2-го тома путешествія Профессора Виленской Медико-Хирургической Академіи *Эйхвальда*, по Каспійскому морю и Кавказскимъ горамъ, Всемилостивѣйше изволилъ пожаловать автору брилліантовый перстень. (С. П.)

— Статсъ-Дама и Кавалерственная Дама 1-й степени, Княгиня *Наталья Петровна Голицына*, скончалась здѣсь въ С. П. бургѣ 20 Декабря, на 97 году отъ рожденія, къ живѣйшему прискорбію своего многочисленнаго семейства, которое можетъ служить образцомъ любви къ родителямъ, и всѣхъ тѣхъ, которые, въ продолженіе долговременнаго ея существованія, имѣли честь пользоваться ея знакомствомъ и могли вполне оцѣнить ея отличныя качества и рѣдкія добродѣтели. (J. d. St. P.)

Одесса, 17-го Декабря.

15-го Декабря, въ Среду, въ городѣ, на Молдаванкѣ и между войсками все было благополучно. Поступило въ чумный кварталъ изъ сомнительнаго отдѣленія 2; умерло 2; остается зараженныхъ 14. Въ тотъ же день снято на Молдаванкѣ оцѣпленіе съ двухъ домовъ.

16-го Декабря, въ Четвертокъ, въ городѣ, на Молдаванкѣ, въ лазаретѣ и между войсками все было благополучно. Въ чумномъ кварталѣ умершихъ не было; изъ сомнительнаго отдѣленія поступило туда 2; всего зараженныхъ 16.

17-го Декабря, въ Пятницу, въ городѣ, на Молдаванкѣ, въ лазаретахъ и между войсками все было благополучно. Въ чумномъ кварталѣ умерло 2-хъ; вновь заболѣвшихъ не было; остается зараженныхъ 14-ть.

Главное начальство здѣшняго края получило отъ Императорско-Россійскаго Посла въ Вѣнѣ слѣдующее извѣстіе, которое и слѣдуетъ передать торгующему сословію:

Дирекція Австрійской компаніи Дунайскаго пароходства, желая доставить торгующему сословію обѣихъ Имперій выгоды, которыя можно извлечь изъ этого новаго пути взаимныхъ сообщеній, предположила учредить будущаго весною, съ открытіемъ навигаціи, *постоянное сообщеніе между Галацомъ и Одессою*, посредствомъ парохода или паруснаго судна, для перевозки какъ изъ Галаца въ Одессу товаровъ, доставляемыхъ въ первый изъ этихъ городовъ на Дунайскихъ пароходахъ, такъ и обратно изъ Одессы — товаровъ, назначаемыхъ къ отправленію въ западные края Европы. (Од. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 1-го Января.

Вчера въ 8 час. вечера, Король и Королева, окруженные Принцами и Принцессами Королев. Дома, принимали въ тронной залѣ поздравленія дамъ дипломатическаго корпуса съ Новымъ Годомъ. Такимъ же образомъ, Великій Хранитель Печати представлялъ членовъ Государственнаго Совѣта, а Генераль-Интендантъ чиновниковъ Королев. Дома и частныхъ имѣній Его Велич. Потомъ вся Королевская Фамилія отправилась въ маршалскую залу, гдѣ были собраны отряды національной гвардіи отправляющей службу въ Туйльери. Рѣчь, которою отвѣчалъ Король на поздравленія сихъ войскъ, принята съ громкими одобреніями.

— Въ Палатѣ Депутатовъ считаютъ теперь 1 Герцога, 10 Маркизовъ, 32 Графа, 9 Виконтовъ, 27 Бароновъ и 75 Депутатовъ изъ стараго дворянства. Кроме того находится 4 кавалера большаго креста, 15 великихъ офицеровъ, 32 Командира, 62 офицера и 171 кавалеръ Почетнаго Легіона; 12 депутатовъ имѣютъ Іюльскій крестъ. Только 53 члена Палаты Депутатовъ не имѣютъ ни титула, ни ордена ни другаго какого Государств. чина.

— Всѣ почти лица арестованныя по подозрѣнію въ участіи въ заговорѣ *Гюбера*, опять теперь выпущены. Остаются только обвиненными *Гюберъ* и *Лепрустъ*; но послѣдній почти совершенно оправданъ.

— Жур. *Првній* сообщаетъ письмо съ Испанскихъ границъ отъ 25 ч. п. м., по коему Карлистскій Начальникъ *Царіатеги* арестованъ въ укрѣпленіи *Энчина* и будетъ сужденъ военнымъ совѣтомъ состоящимъ изъ *однакъ Кастиліанцевъ*. Его упрекаютъ въ слѣдующихъ

нерафа Кавалеріи *Графа А. К. Benckendorffa*, *Храbianka Marya Benckendorff*, *Найтаскавией* мianowana *Freyling* *Найтаснѣйшей Цесарзowej Jej Mości*.

— Цесарз *Jej Mość*, *Іаскавией* przyjawszy złożony *Найтаснѣйшему Пану* przez *Ministra Narodowego Oświecenia* exemplarz 2 go tomu *Podróży Profesora Wielńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii Eichwalda* po morzu *Kaspijskim* i w *górach Kaukazkich*, *Найтаскавией* raczył udarować autora *pierscieniem brylantowym*.

— *Dama Stanu* i *Dama Orderu* 1-go stopnia, *Хиѣжна* *Natalia Piotrówna Golicynowa*, *умарла* tu w *St. Petersburgu* 20-go *Grudnia*, *mając* 97 *lat* *wieku*, *zostawując* w *głębokim smutku* *liczną* *familią*, *która* *może* *posłużyć* *za* *wzór* *miłości* *ku* *rodzicom*, *i* *tych* *wszystkich*, *którzy* *w* *ciągu* *długiego* *jej* *życia* *szczylic* *się* *znajomością* *i* *dosłatecznie* *mogli* *szacować* *odznaczące* *się* *jej* *zalety* *i* *rzadkie* *cnoty*. (J. de St. P.)

Одесса, 17-го Grudnia.

Дня 15-го Grudnia, *we* *środek*, *w* *mieście*, *na* *Mołdawance* *i* *między* *wojskami*, *wszystko* *było* *pomyślnie*. *Do* *kwartalu* *dżumnego* *przysłano* *z* *oddziału* *podęyrzanago* 2; *umarło* 2; *pozostaje* *zapowietrzonych* 14. *Tegoż* *dnia* *zdjęto* *okordonowanie* *na* *Mołdawance* *z* *dwoch* *domów*.

16-го Grudnia, *we* *czwartek*, *w* *mieście*, *na* *Mołdawance*, *w* *szpitalu* *i* *między* *wojskami* *wszystko* *było* *pomyślnie*. *W* *kwartale* *dżumnym* *nikt* *nie* *umarł*; *z* *oddziału* *podęyrzanego* *przysłano* *tam* 2; *w* *ogóle* *zarażonych* 16-tu.

17-го Grudnia, *w* *piątek*, *w* *mieście*, *na* *Mołdawance*, *w* *szpitalach* *i* *między* *wojskami* *wszystko* *było* *pomyślnie*. *W* *kwartale* *dżumnym* *umarło* 2; *nawo* *w* *nikt* *nie* *zachorował*; *pozostaje* *zarażonych* 14-tu.

Глówna *Zwierchność* *tuteyszego* *kraju*, *otrzymała* *od* *Cesarsko-Rossyjskiego* *Posła* *w* *Wiedniu* *wiadomość* *następującą*, *którą* *spieszmy* *udzielić* *trudniącym* *się* *handlem*.

Dyrekcya *Austryackiej* *kompanii* *żeglugi* *parowej* *na* *Dunaju*, *chcąc* *podać* *handlującym* *oba* *Państwa* *korzyści*, *które* *można* *otrzymać* *z* *tey* *nowey* *drogi* *wzajemnych* *kommunikacyj*, *postanowiła* *urządzić* *na* *przyszłą* *wiosnę* *od* *rozpoczęcia* *żeglugi*, *statą* *kommunikacyą* *między* *Galaczem* *a* *Odessą* *za* *pośrednictwem* *parochodu*, *albo* *statku* *żaglowego*, *dla* *przewożenia* *tak* *z* *Galaczu* *do* *Odessy* *towarów*, *przywożonych* *do* *pierwszego* *z* *tych* *miast* *na* *parochodach* *Dunajskich*, *jako* *i* *na* *powrót* *z* *Odessy* — *towarów*, *przeznaczonych* *na* *wysłanie* *do* *zachodnich* *krajow* *Europy*. (G. O.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, dnia 1 Stycznia.

Wczora o godz. 8-mej wieczorem, *Król* *i* *Królowa*, *otoczeni* *przez* *Xiążąt* *i* *Xiężniczki* *domu* *Królewskiego*, *przyjmowali* *w* *sali* *tronowey* *powinszowania* *Nowego-Roku*, *Dam* *Ciała* *diplomatycznego*. *W* *tymże* *celu* *wprowadzeni* *byli* *Członkowie* *Rady* *Stanu* *przez* *Wielkiego* *Strażnika* *pieczęci*, *i* *Urzędnicy* *listy* *cywilney* *i* *prywatnych* *posiadłości* *Królewskich*, *przez* *Intendenta* *Jeneralnego*. *Cała* *rodzina* *Królewska* *udała* *się* *potem* *do* *sali* *Marszałkowskiej*, *gdzie* *były* *zgromadzone* *oddziały* *gwardyi* *narodowey*, *pełniące* *stuzbę* *w* *Tuilleryach*. *Mowa*, *którą* *Król* *odpowiedział* *na* *powinszowania* *tych* *woysk*, *była* *przyjętą* *z* *oklaskami*.

— *W* *Izbie* *Deputowanych* *liczą* *teraz* 1 *Xięcia*, 10 *Margrabiów*, 32 *Hrabiów*, 9 *Vice-Hrabiów*, 27 *Baronów* *i* 75 *Deputowanych* *ze* *starey* *szlachty*. *Oprócz* *tego*, *znajduje* *się* 4 *Kawalerow* *Wielkiego* *krzyża*, 15 *wielkich* *urzędników*, 32 *dowódców*, 62 *oficerów* *i* 171 *Kawalerow* *Legii* *honorowey*; 12 *deputowanych* *noszą* *krzyż* *Lipcowy*. *Tylko* 53 *członkowie* *Liby* *Deputowanych* *nie* *mają* *tytułu*, *ani* *orderu*, *ani* *żadnego* *urzędu* *publicznego*.

— *Wszystkie* *prawie* *osoby*, *które*, *jako* *podęyrzane* *o* *uczestnictwo* *w* *spisku* *Huberta*, *zostały* *aresztowane*, *są* *teraz* *znowu* *uwolnione*. *Liczba* *obwinionych* *ogranicza* *się* *tylko* *na* *Hubercie* *i* *P. Leproust*, *lecz* *ten* *ostatni* *jest* *już* *prawie* *zupelnie* *usprawiedliwionym*.

— *Journal des Débats* *udziela* *list* *od* *granic* *hiszpańskich* *pod* *d.* *25* *z.* *m.*, *podług* *którego*, *dowódzca* *Karolistowski* *Zaríateguy* *został* *aresztowany* *w* *twierdzy* *Encina* *i* *będzie* *sądzony* *przez* *Radę* *wojenną*, *składającą* *się* *z* *samych* *Kastyliyczyków*. *Zarzucają* *mu* *następujące* *prze-*

преступкахъ: 1) что онъ вступилъ въ Сеговию и Ла Гранху вопреки предписаніямъ; 2) что онъ очень снисходительно поступалъ съ Христиносами и національными гвардейцами какъ въ сихъ обоихъ городахъ такъ и прочихъ мѣстечкахъ и деревняхъ и симъ лишилъ казну *Донъ-Карлоса* денегъ за выкупъ, которыя могли бы быть вытребованы отсюда еслибъ онъ взялъ въ неволю знатнѣйшихъ жителей; наконецъ 3) что онъ не слушался приказанія прикрывать отступление главной квартиры, совершенно тѣмъ пренебрегая и при Салинилосѣ обратно перешелъ чрезъ Эбро, прежде нежели *Донъ-Карлосъ* совершилъ переходъ при Силла-Перлата. — Военные начальники въ Наваррѣ и Бискайскихъ провинціяхъ находятся въ открытой враждѣ съ провинціальными депутатами наименованными *Донъ-Карлосомъ*, противъ прежняго обыкновенія.“

— По письму изъ Неаполя отъ 7-го ч. за день предъ тѣмъ Французскій фрегатъ вошелъ въ тамошній портъ, не отдавъ обыкновенныхъ пушечныхъ салютовъ, изъ чего заключали, что несогласія между обоими Правительствами, не совершенно еще устранены.

— Вчера вечеромъ множество игроковъ илюбопытныхъ тѣснилось во всѣ публичные игорные дома, и полиція въ 12 час. вечера, когда по законамъ игорные дома закрываются на всегда, много имѣла затрудненія въ очищеніи помѣщеній. Утверждаютъ, что содержатели сихъ домовъ въ прошломъ мѣсяцѣ получили болѣе пользы нежели въ продолженіе шести прежнихъ. Богатые иностранцы нарочно предприняли путь въ Парижъ, чтобы еще разъ испытать счастья у Фраскати или въ кругу иностранцевъ. Одинъ изъ нихъ будто въ одну ночь проигралъ около 200,000 фр.

2-го Января.

Вчера въ 11 часовъ утра Король принималъ поздравленія съ Новымъ Годомъ своихъ Адъютантовъ и Ордонансъ-офицеровъ. Вскорѣ потомъ представлялись Его Велич. всѣ Министры и Маршалы Франціи. Съ 12 час. Король и Королева, окруженные Королевскою Фамиліею принимали въ тронномъ залѣ большія депутаціи Палаты Перовъ и Палаты Депутатовъ, Дипломатическій Корпусъ и всѣхъ гражданскихъ и военныхъ чиновниковъ. — Австрійскій Посланникъ Графъ *Аппони* произнесъ къ Е. Кор. Велич. отъ имени дипломатическаго корпуса слѣдующее: „Дипломатическій корпусъ, который всегда почитаетъ для себя счастьемъ, засвидѣтельствовать Вашему Велич. свое почтеніе и изъявить свои желанія, съ радостію поспѣшаетъ воспользоваться перемѣною года, чтобы возобновить долгъ его Вашему Велич.; и я еще особенно почитаю себя счастливымъ, что мнѣ предоставлена честь, принести дань сію Вашему Велич. Прошлый годъ имѣлъ много поводовъ къ радости для сердца Ваш. Велич., какъ Монарха и какъ отца. Двойныя брачныя связи въ недрахъ высокой фамиліи Вашего Велич., спокойствіе и благоденствіе Франціи, постоянное согласіе между кабинетами и сохраненіе мира въ Европѣ — вотъ случаи, на которыхъ Ваше Велич. безъ сомнѣнія охотно остановите мысль свою и о которыхъ мы только имѣемъ счастье упомянуть Вашему Велич. по достоинству участію, которое принадлежитъ въ семъ высокой мудрости В. Кор. Велич. Благоволите принять, Государь, какъ сію дань, такъ равно наши искреннія и почтительныя желанія о постоянномъ благоденствіи Вашего Вел. и Вашей высокой фамиліи.“ — Король отвѣчалъ: „Извѣстно Дипломатическому Корпусу съ какимъ удовольствіемъ принимаю я изъявленіе желаній, которыя Мнѣ онъ приноситъ съ каждымъ Новымъ Годомъ и какъ отрадно Мнѣ принимать поздравленія его съ увеличеніемъ благосостоянія во Франціи и съ сохраненіемъ сего добраго согласія между Правительствами, которое имѣетъ служить ручательствомъ и основаніемъ общественнаго мира. Чемъ длиннѣе становится рядъ мирныхъ лѣтъ, чѣмъ болѣе распространяются блага спокойствія и безопасности, тѣмъ болѣе научаются народы цѣнить мудрую политику, которая имъ доставляетъ пользу оныхъ. Почитаю себя счастливымъ, что я могъ содѣйствовать къ таковымъ послѣдствіямъ. Все въ совокупности внушаетъ мнѣ довѣріе, что сей новый годъ пройдетъ такъ счастливо, какъ вы Мнѣ желаете. Минувшій годъ, какъ вы справедливо замѣтили, доставилъ сладкую радость Моему отеческому сердцу, и я очень тронутъ тѣмъ, что вы Мнѣ изъявили въ отношеніи двойныхъ брачныхъ связей въ недрахъ моей фамиліи.“ Г. *Дюпенъ* Президентъ Палаты Депутатовъ равномерно рѣчью поздравлялъ Его Кор. Велич.

— *Siècle* сообщаетъ: „Министерскія собранія въ сію минуту очень хвалятъ новый дипломатическій триумфъ, который исключительно приписываютъ способностямъ Графа *Моле*. Дѣло идетъ о совершенномъ примиреніи между Тюльерійскимъ Ка-

стѣпства: 1) же wtargnął do Segovii i la Granji przeciwko danych mu instrukcyj; 2) że zbyt łagodnie postępował z Krystynistami i gwardzistami narodowemi, tak obu tych miast, jak i innych miasteczek i wsi, które znajdował po drodze i przez to pozabawił skarb *Don-Carlosa* pieniędzy okupowych, których możnaby było żądać od tych miejsc, jeśli by zabrawszy znakomitszych mieszkańców uprowadził był z sobą; nakoniec 3) że nie był posłusznym rozkazom, ażeby przykrywał odwrot głównej kwatery, zaniedbując zupełnie prawie tę ostatnią i pod Salinillos znowu przeszedł za Ebr, pierwiej, aniżeli *Don Carlos* skutecznił przeprawę pod Gilla-Perlata. — Dowódcy wojskowi w Nawarrze i prowincyach Biskayskich znajdujają się w otwartey niezgodzie z deputacyami prowincjonalnemi, mianowanemi przez *Don Carlosa* wbrew dotychczasowym zwyczajom.“

— Podług listu z Neapolu pod d. 7 t. m., dniem pierwiej fregata francuzka wpłynęła do tamecznego portu nie wystrzelivszy salw zwyczajnych, z czego wnoszono, że niezgody pomiędzy dwoma Rządami niezupełnie jeszcze są zatłwione.

— Wczora wieczorem cisnęło się mnóstwo graczy i ciekawych do wszystkich publicznych domów gry i policya w północ, kiedy, podług prawa domy gry zawsze zostały zamknięte, miała trudność w uprzątnieniu lokalów. Utrzymują, że dzierżawcy gry, w przeszłym miesiącu więcey zarobili pieniędzy, jak w przeciągu 6 uprzednich miesięcy. Bogaci cudzoziemcy przedsięwzięli umyślnie podróż do Paryża, ażeby jeszcze raz u Frascati albo w kole cudzoziemców, spróbować swojego szczęścia. Jeden z tych przez jedną noc stracił około 200,000 franków.

Dnia 2.

Wczora o godzinie 11 przed południem, Król przyjmował powinszowania swoich Adjutantów i Oficerów Ordynansowych, z okoliczności Nowego Roku składane, a potem wszystkich Ministrów i Marszałków Francyi. O 12-tej, Król i Królowa w sali tronowej, otoczeni famiłią Królewską, przyjmowali wielkie Deputacye Izby Parów i Deputowanych, Korpus Dyplo-matyczny, oraz wszystkie władze cywilne i wojskowe. Poseł Austryacki, Hrabia *Appony*, przemawiał do J. Kr. Mości w imieniu Korpusu Dyplo-matycznego, w następnym wyrazach: „Korpus Dyplo-matyczny, który się zawsze szczęśliwym uważa, ilekroć W. K. M. swoje uszanowanie i swoje życzenie składa, z radością pośpiesza, z okoliczności zmiany roku, ponowić hołd tychże uczuć, a ja poczytuję sobie za szczególniejsze szczęście i zaszczyt, że do wynurzenia tego hołdu wezwany zostałem. Rok upłyniony obfity był w powody do radości dla serca W. K. M. jako Monarchy i jako oycy. Dwoje zaślubin na tonie wysokiej famiłii W. K. M. spokojność i pomysłność Francyi, stateczna zgoda między gabinetami i utrzymanie pokoju w Europie — są to fakta, nad któremi, Najjaśniejszy Panie, myśli swoje chętnie zatrzymywać raczysz, a do których szczęśliwi jesteśmy przypomnieć W. K. M. pełen stawy udział, który się w tém wysokiej mądrości twojej, Najjaśniejszy Panie, należy. Racz W. K. M. przyjmując równie ten hołd, jako i nasze szczere z głębokim uszanowaniem życzenia dla niezmiennego szczęścia W. Kr. M., i dla całej Najjaśniejszej Jego Famiłii.“ — Król odpowiedział: „Wisdomo Korpusowi Dyplo-matycznemu, z jakimże zadowolnieniem przyjmuję to wyrażenie życzeń, które mi przezeń przy coroczney zmianie roku jest przynoszone, i jak radośną jest dla mnie, przyjmować jego powinszowania z powodu powiększenia się pomysłności Francyi i utrzymania pomiędzy Rządami tego dobrego porozumienia, które zarazem jest rękojmią i podstawą pokoju świata. Im dłuższy będzie szereg lat pokoju, im więcey się będą rozwijały dobrodzieistwa spokoyności i bezpieczeństwa; tém więcey też narody będą umiały szacować mądrą politykę, która im zażywanie tych dobrodzieistw sprawia i zapewnia. Szczęśliwym mię to czyni, że się mógł przyłożyć do tych jej skutków. Wszystko się jednoczy do wzbudzenia we mnie ufności, że ten Nowy Rok tak szczęśliwie przechodzić będzie, jak mi WPP. życzyte. Rok upłyniony, co stusznie WPP. wspomnieliście, oycowskie moje stódkami obdarzył pociechami, i bardzo jestem przenikniony tém, co mi względem dwojga zaślubin w gronie mojej famiłii WP. powiedziałeś.“ — Potem Prezydent Izby Deputowanych z teyże okoliczności miał do Króla winszującą mowę.

— W gazecie *Siècle* czytamy: »W salonach ministerjalnych wiele teraz mówią o nowym dyplomacycznym tryumfie, który się wyłącznie talentem Hrabiego *Mołé* należy. Mówimy o zupełnym pojednaniu się Gabinetu Tuilleryyskiego ze Stolicą Apostolską,

бинетомъ и Папскою Столицею, которая сдѣлала первый знакъ къ приближенію. Папа обещала употребить свое вліяніе и даже власть свою, чтобы прекратить неудовольствія нѣкоторой части духовенства къ Французскому Правительству. Министерство кажется большое приписываетъ достоинство сему могущественному посредничеству, отъ котораго общаетъ миръ съ высшимъ духовенствомъ.“

— 28-го ч. пр. м. въ Байоннѣ, извѣстіе о послѣдовавшемъ уже выходѣ Карлистской экспедиціи въ Кастилію, почитали преждевременнымъ.

3-го Января.

Король давалъ вчера Г. Дюпеню продолжительную аудіенцію и потомъ занимался съ Президентомъ Совѣта.

— Барабанщикъ *Этьенъ*, который при Аркольскомъ мостѣ барабанилъ приступъ и изображенъ въ фронтисписѣ Пантеона, умеръ отъ грудной болѣзни. Онъ былъ тамбуръ-мажоромъ въ 10-й легіонъ національной гвардіи и имѣлъ отъ роду 58 лѣтъ.

— Правительство публиковало сегодня слѣдующую телегр. депешу: „*Бордо 31 Декабря. Ораа* доноситъ отъ 26-го ч. изъ Аковіеши, что баталіонъ и 30 всадниковъ изъ корпуса *Кабреры*, провожавшіе транспортъ въ Кантавіеху, при Аллага встрѣчены эскадрономъ Христиносовъ и прогнаны. *Ораа* продолжалъ путь въ Каланду. *Донъ-Карлосъ* 27-го ч. находился въ Ллодіо, куда прибылъ *Герре* оставивъ въ долині Мена экспедицію въ Кастилію, состоящую изъ 6,500 чел. и командуемую *Завалою*, *Мерино* и *Маркизомъ Боредою*.“ — „*Бордо 1 Января*. Когда 28 ч. пр. м. 12,000 Христиносовъ собралось при Медина дель Помаръ, 7,000 Карлистовъ подъ начальствомъ *Мерино* возвратились въ долину Мена. *Базиліо Гарсія* находился въ области Мендавіа (въ Наваррѣ).“ *)

4-го Января.

Замѣчено, что во время приношенія поздравленій въ Тюйлери, одинъ Генераль и многіе Штабъ-Офицеры имѣли знаки ордена Людвига.

— Генераль Графъ *Кастелланъ* 26 ч. пр. м. отплылъ изъ Портъ-Вандра въ Африку. — Адмиралъ *Флери* за нѣсколько дней умеръ въ Тулонѣ. Онъ былъ сынъ столь славнаго прежде актера *Флери*.

— Флотъ подъ командою Адмирала *Лаланда*, 17 Декабря вечеромъ оставилъ Тунисскую рейду и плыветъ въ Цейту, Гибралтаръ и Кадиксъ, гдѣ получить дальнѣйшія инструкціи.

— Въ письмѣ изъ Логронья отъ 26 ч. пр. м. содержится: „Генераль *Эспартеро*, который 20-го ч. намѣревался отправиться въ Мадридъ, и передалъ было уже команду Генералу *Латре* заболѣлъ здѣсь. Обстоятельство это продлитъ временную должность Барона дель Солара какъ Военнаго Министра. Должно опасаться, что прибывшее между тѣмъ въ Мадридъ извѣстіе о выступленіи Карлистской экспедиціи, еще болѣе увеличитъ тамъ затрудненіе. Если въ Испаніи возможно было представить какую нибудь благоразумную догадку, то должно было полагать, что Генераль *Буэренсъ* командующій въ Витторіи и окрестностяхъ 9,000 корпусомъ, нарочно несопротивлялся движеніямъ Карлистовъ, чтобы послѣ, по соединеніи съ колонною Бригадира *Аспироса* напасть на нихъ, и пресѣчь имъ отступленіе.“

— *Presse* говоритъ: Въ бывшемъ въ Мадридѣ кабинетномъ совѣтѣ, въ которомъ находились Генералы *Кордова*, *Санъ-Мигуэль* и *Квиорога*, говорятъ положено, находящихся подъ командою *Эспартеры* 60,000 чел. раздѣлить на шесть корпусовъ, каждый по 10,000 ч.; три изъ нихъ будутъ подъ командою упомянутаго Генерала, а три остальные перейдутъ подъ начальство *Мендеца-Виго*, *Лоренца* и *Але. Эспартеро*, какъ Генералиссимусъ и Военный Министръ будетъ находиться въ центрѣ, чтобы распоряжаться дѣйствіями. Правительство рѣшилось, во чтобы то ни стало, выгнать *Донъ-Карлоса* изъ свѣрвныхъ провинцій. При такомъ условіи и въ случаѣ, если Правительство приметъ твердую оборону, многіе капиталисты обѣщали доставить жалованье и продовольствіе для этихъ 60,000 до Сентября мѣсяца.“

6-го Января.

Вчера былъ большой балъ въ Тюйлери, на который приглашено около 3,000 osób.

— Присутствіе Князя *Музиньяно* (Карла Люціана Бонапарте) въ Парижѣ дало поводъ жур. *Presse* къ слѣдующимъ замѣчаніямъ: „Принцъ *Антоній* второй сынъ Люціана Бонапарте, недавно прибылъ изъ Америки въ Лондонъ и равномерно желаетъ посѣтить Францію. Королева *Шарлотта*, вдова Мю-

котора первый шагъ до этого зближенія сѣ учинила. Папѣ прирѣкъ помощь своего вліянію, а nawet i swojej powagi, dla położenia końca ciągłym nienawiściom, pewney części duchowieństwa przeciwko Rządowi Francuzkiemu. Ministerjum zdaje się wielką przywiązywać wartość do tego dzielnego pośrednictwa, z którego Ministerjum obiecuje sobie zjednanie wyższego duchowieństwa.“

— Дня 28 з. м. в Bayonnie wiadomość, o nastąpieniu już wyruszeniu wyprawy Karolistowskiej do Kastylii, za zbyt wczesną miano.

Дня 3.

Król dawał wczora P. Dupin długie posłuchanie, a potem pracował z Prezydentem Rady.

— Dobosz *Etienne*, który przy moście pod Arcole bębnił do ataku i wyobrażony jest na froncie Pontoonu, umarł z choroby piersiowej. Był on tambour-majorem w 10-tej legii gwardyi narodowej, i miał wieku lat 58.

— Rząd ogłosił dzisiaj następującą depezę telegraficzną: „*Bordeaux, 31-go Grudnia. Oraa* donosi pod d. 26 t. m. z Acovieji, że jeden batalion i 30 koni z korpusu *Cabrery*, które eskortowały transport do Cantavieji zostały pod Allaga przez oddział Krystynistów, napadnione i doszczętu zniszone. *Oraa* odbywał dalej pochod swój na Calanda. *Don Carlos* d. 27 znajdował się w Llodio, dokąd przybył *Guergué*, zostawiwszy w dolinie Mena będącą w pochodzie do Kastylii wyprawę, która składa się blisko z 6,500 ludzi i dowiedziona jest przez *Zavala*, *Merino* i Margrabięgo *Boreda*.“ — *Bordeaux, 1-go Stycznia*. Gdy dnia 28 z. m. pod Medina del Pomar zgromadziło się 12,000 Krystynistów, 7,000 Karolistów pod dowództwem *Merino*, powróciło na dolinę Mena. *Basilio Garcia* znajdował się w okolicach Mendavia (w Nawarrze).“ *)

Дня 4.

Uważano, że podczas składania powinszowań w Tuilleryach, jeden Jenerał i wielu Sztabs-Oficerów mieli insygnia orderu Ludwika.

— Jenerał Hrabia *Castellane* d. 26 z. m. wypłynął z Port-Vendres do Afryki. — Admirał *Fleury* przed kilką dniami umarł w Tulonie. Był on synem sławnego dawniej aktora *Fleury*.

— Flotta pod rozkazami Admirała *Lalanda*, 17-go Grudnia wieczorem opuściła przystań Tunetańską i popłynęła do Ceuty, Gibraltaru i Kadyxu, gdzie otrzymać ma dalsze instrukcyje.

— W liście z Logrono pod d. 26 z. m. czytamy: „Jenerał *Esparterro*, który d. 20 wyjechał chciał do Madrytu i już zlecił był dowództwo swoje Jenerałowi *Latre*, tu zachorował. Okoliczność ta przedłużył tymczasowe urzędowanie Barona *del Solar*, jako Ministra Woyny. Potrzeba się lękać, że przybyła tymczasem do Madrytu wiadomość o wystąpieniu wyprawy Karolistowskiej, powiększy jeszcze tam zamieszanie. Jeśli można uczynić w Hiszpanii jakiś rozsądny domysł, tedy potrzeba rozumieć, że Jenerał *Buerens*, który w Vittorii i okolicach dowodzi 9,000 korpusem, w tym tylko celu nie sprzeciwiał się poruszeniom Karolistowskim, ażeby dopiero po złączeniu się z kolumną Brygadyera *Aspiroz*, uderzyć na nich w Kastylii i przeciąć im odwrót.“

— W dzienniku *Presse* czytamy: „Na Radzie Gabinetowej, odbytej w Madrycie, na której znajdowali się Jenerałowie *Cordova*, *San-Miguel* i *Quiroga*, miano postanowić, że znajdujące się pod dowództwem *Espartery* 60,000 ludzi, podzielone bydl mają na sześć korpusow po 10,000 ludzi; trzy z tych zostawać mają pod dowództwem pomienionego Jenerała, a trzy inne pod Jenerałami *Mendez-Vigo*, *Lorenzo* i *Alaix*. *Espartero*, jako Wódz najwyższy i Minister woyny będzie znajdował się we środku, dla kierowania operacyami. Rząd postanowił wypędzić *Don Carlosa* z prowincyji północnych, cokolwiekby to kosztować miało. Pod tym warunkiem i jeśli Rząd dzielny dawać będzie odpor, wielu kapitalistów przyrzekło, zapewnić dla tych 60,000 ludzi żołąd i opatrzenie do Września.“

Дня 6.

Wczora był wielki bal w Tuilleryach, na który zaproszonych było około 3,000 osób.

— Obecność Xięcia *Musignono* (Karola Lucyana Buonapartego) w Paryżu, dała повод dziennikowi *Presse* do następujących uwag: „Xięże *Antoni*, drugi syn Lucyana Buonapartego, nie dawno przybył z Ameryki do Londynu i również życzy odwiedzić Francyją. Królowa *Karolina*, wdowa po *Muracie*, i córka Lucyana,

*) Мендавіа лежить на лѣвомъ берегу Эбро. И такъ переходъ тогда еще не былъ сдѣланъ.

*) Mendavia leży na lewym brzegu Ebru; dotąd więc nie było jeszcze uskuteczniłone przejście tej rzeki.

рата, и дочери Людіана, Мадамъ *Визе*, давно уже живутъ въ Парижѣ. Королевѣ *Гортенсіи* два раза было дозволено прибыть во Францію; недавно же Принцесса *Марія Орлеанская* въ Штутгардѣ танцевала съ обоими сыновьями Геронима *Бонапарте*. Все это доказываетъ, что Французское Правительство готово не во всей строгости исполнять законъ изгнанія изданный противу фамиліи *Бонапарте*. — Тотъ же журналъ увѣдомляетъ, что Князь *Мюзиньяне* немедленно по прибытіи своемъ въ Парижъ имѣлъ у Короля аудіенцію.

— Письмо изъ Байонны отъ 3-го ч. сообщаетъ: „Извѣстіе объ отходѣ части Карлистской экспедиціи подъ начальствомъ *Гарсіи* въ Нижнюю Аррагонію и Рибейру, было вѣрно. Корпусъ сей состоящій изъ Кастиліанцевъ, Аррагонцевъ и Валенціанцевъ, между Мендавіа и Віана потерпѣлъ нападеніе отъ войскъ Королевы, и, если вѣрить прибывшему сюда вечеромъ рапорту, разбитъ на голову. Говорятъ, что вся почти конница сей колонны опрокинута въ Эбро и потонула. Съ каждою минутою ожидаютъ официальныхъ подробностей. Неизвѣстно еще, *Эспартеро* ли, который 26-го ч. одержанъ былъ еще болѣзнию въ Логроньи, или другой какой полководецъ, далъ это сраженіе, въ которомъ впрочемъ кажется неучаствовалъ ни одинъ Наварскій ни Бискайскій баталіонъ. — Далѣе получено извѣстіе, что два другихъ корпуса, которые были въ движеніи подъ командою *Мерино* и Маркиза *де ла Роведа*, зашли было на нѣсколько часовъ по той сторонѣ Эбра, какъ сильная колонна подъ командою *Фирмина Ириарте*, стремившагося противу нихъ послѣднимъ маршемъ изъ Медана дель Помаръ, принудила ихъ возвратиться опять за Эбро.“

— Письмо изъ Байонны отъ 1-го ч. подтверждаетъ слухъ, что Карлисты принудили отрядъ Христиковъ близъ Валкарлоса, удалиться въ Французскіе предѣлы. Онъ состоялъ почти изъ 600 чел. и Французскія власти тотчасъ требовали положить оружіе. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 2-го Января.

Въ субботу главноначальствующій надъ арміею Лордъ *Гилл* имѣлъ также переговоры съ первымъ Министромъ. *Morning Chronicle* пишетъ, что вчера 800 ч. гвардейскихъ гренадеровъ и столько же Кальдстримской гвардіи получили приказаніе приготовиться къ отплытію въ Канаду, и, полагаютъ, что они отплывутъ въ теченіи этой недѣли. Четыре полка находящіеся въ Ирландіи, говорятъ, завтра изъ Корка отплывутъ въ Канаду. Увѣряютъ, что еще до конца Января въ Канадѣ соберется 10,000 человекъ войска. Сегодня Лордъ *Гилл* отправился отсюда въ Виндзоръ на аудіенцію къ Ея Величеству Королевѣ. Завтра въ Министерствѣ иностранныхъ дѣлъ долженъ собраться кабинетный совѣтъ, на который ожидаютъ всѣхъ Министровъ опять въ Лондонъ.

4-го Января.

Кабинетный Совѣтъ касавшійся безъсомнѣнія дѣлъ Канады, происходилъ вчера по полудни въ Департаментѣ иностранныхъ дѣлъ. Собраніе сіе, въ которомъ участвовали всѣ Министры продолжалось съ 2½ до 6 часовъ. Также Маркизъ *Лансдаунъ* прибывшій изъ помѣстья своего уже въ 3½ часа, участвовалъ въ совѣщаніи. Сегодня утромъ Лорды *Мельбурнъ* и *Гленелгъ* отправились въ Виндзоръ на аудіенцію. Изъ колониальнаго Департамента отправлены сегодня депеши къ Лорду *Госфорду* и къ офицерамъ командующимъ въ Британской северной Америкѣ.

— Его Высоч. Эрц-Герцога *Іоанна* Австрійскаго ожидаютъ сюда къ будущей веснѣ, для присутствованія при коронаціи.

— *Morning-Post* предлагаетъ теперь Герцога *Веллингтона* наименовать Вице-Королемъ Канады, если Герцогъ *Кембриджскій*, котората она прежде къ нему представляла, откажется отъ сей должности.

— Въ настоящее время въ гостинницѣ Короны и Якоря происходитъ одно изъ величайшихъ публичныхъ собраній, какого давно не видали въ Лондонѣ. Предметомъ совѣщаній война въ Канадѣ. Председательствуетъ Г. *Гуме* и переговоры производились до сихъ поръ съ величайшимъ спокойствіемъ.

Т У Р Ц И Я.

Константинополь, 13-го Декабря.

На послѣднихъ дняхъ опять наступили переговоры на счетъ Алжира. Франція неотказывается отъ правъ своихъ на сію провинцію и вновь обратилась къ Англіи, чтобы склонить Французское Правительство, наконецъ еще разъ обратить вниманіе на ея рекламацию. До сихъ поръ Франція постоянно отказывалась отвѣчать на какой либо пунктъ требованій

Pauli Wise, od dawnego już czasu mieszkają w Paryżu. Królowey *Hortensyi* dwa razy dozwołoném było przybyć do Francyi; a przed niedawnym czasem, Xiężniczka *Marya Orleańska* w Stutgardzie tańczyła z obudwoma synami Hieronima *Bonapartego*. Wszystkie te okoliczności dowodzą, że Rząd Francuzki nie chce używać całej surowości prawa wygnania, wydanego przeciwko familii *Bonaparte*. — Tenże dziennik donosi, że Xięże *Musignano* wraz po przybyciu do Paryża, miał u Króla posłuchanie.

— List z Bayonny pod d. 3 donosi: »Wiadomość o wywiesi części wyprawy Karolistowskiej pod rozkazami *Garcia*, do Niższej-Arragonii, była sprawiedliwą. Korpus ten, składający się z mieszkańców Kastylji, Arragonii i Walencyi, został napadnięty między *Mendavia* i *Viana* przez woyska Królowey, i jeśli można dać wiarę otrzymanemu tu wczora wieczorem doniesieniu, na głowę pobity. Mówią, że cała prawie jazda tej kolumny wpartą została do Ebru i utonęła. Oczekują co chwila szczegółów urzędowych. Nie wiadomo: czy *Esparterro*, który d. 26 zatrzymany był jeszcze przez chorobę w Logronio, albo inny jaki Jenerał wydał tę bitwę, w której zresztą, jak się zdaje, nie miał udziału żaden z Biskajskich albo Nawarskich batalionów. — Dowiadujemy się dalej, że dwa inne korpusy, które uczyniły poruszenie pod rozkazami *Merino* i *Margrabiego de la Roveda*, zapuściły się na kilka godzin po tamtej stronie Ebru, gdy przez mocną kolumnę pod dowództwem *Firmin Iriarte*, który śpiesznym marszem zbliżał się ku nim od *Medina del Pomar*, przymuszeni byli znowu powrócić na tę stronę Ebru.“

— Przez list z Bayonny pod d. 1 potwierdza się pogłoska, że oddział Krystynistów był przez Karolistów zmuszony w bliskości *Valcarlos* schronić się w granice Francuzkie. Było ich około 600 ludzi, i natychmiast przez władze Francuzkie wezwani zostali do złożenia broni.

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, дня 2-го Стycznя.

Въ субботу Начелный доводца войска Лордъ *Hill*, miał rozmowę z pierwszym Ministrem. Podług *Morning-Chronicle*, 800 ludzi grenadyerów gwardyi, i tyleż gwardyi *Caldstreemskiej*, otrzymali wczora rozkaz, mieć się w gotowości do wypłynienia do Kanady, które, jak rozumieją, nastąpi jeszcze w przeciągu tego tygodnia. Także cztery półki znajdujące się w Irlandyi, mają wypłynąć jutro z Corcku do Kanady. Zapewniają, że jeszcze przed końcem Stycznia zgromadzone będzie w tej kolonii 10,000 woyska. Dzisiaj Лордъ *Hill* udaje się zjad do Windsora na audyencyą u Jey Kr. Mości. Jutro w wydziale zewnętrznym odbyć się ma rada gabinetowa, na którą wszyscy Ministrowie znowu w Londynie są oczekiwani.

Дня 4.

Wczora po południu w wydziale spraw zewnętrznych odbywała się rada gabinetowa, ściągająca się zapewna do spraw Kanady. Zgromadzenie, na którym znajdowali się wszyscy Ministrowie, trwało od pół do 3 do 6. Przytęczył się również do narad i *Margrabia Lansdowne*, który dopiero o pół do 4 przybył ze swoich majątności. Dzisiaj rano Lordowie *Melbourne* i *Glenelg* udali się do Windsora na audyencyą u Jey Kr. Mości. Z wydziału osad wysłano dzisiaj depesze do *Lorda Gosford* i do oficerów, dowodzących w Angielskiej Ameryce północnej.

— Jego Ces. Wys. Arcy-Xięże *Jan* Austryacki na przyszłą wiosnę tu jest oczekiwany, dla znajdowania się na koronacyi.

— *Morning-Post* projektuje teraz mianować Xięcia *Wellingtona* Wice-Królem Kanady, jeśliby Xięże *Cambridge*, który dawniej do tego był podawany, wymówił się od tego urzędu.

— W tej chwili w hotelu pod Koroną i Kotwicą odbywa się jedno z największych publicznych zgromadzeń, jakich oddawna nie widziano w Londynie. Przedmiotem narad jest woyna w Kanadzie. P. *Hume* prezyduje, i rozprawy dotąd prowadzone były z największą spokojnością. (A.P.S.Z.)

Т У Р Ц И Я.

Konstantynopol, d. 13 Grudnia.

(Allg. Zeit.) W ostatnich dniach znowu się rozpoczęły układy o Algier. Porta nie zrzuca się praw swoich do tej prowincyi, i nanowo się do Anglii obróciła o skłonienie Rządu Francuzkiego do usłuchania nakoniec jey reklamacyi. Dotąd statecznie Francya odmawiała odpowiedzi na dopominania się Turcyi, przechwalając się raczej prawami swej zdobyczy. Те-

Порты; она напротивъ упорно держится при своемъ правѣ завоеванія. Но теперь Порта хочетъ взяться съ большою важностію за это дѣло. Теперешнее Французское Правительство начинаетъ отъ того, что на немъ не лежитъ отвѣтственность за прежнія дѣйствія; завоеваніе Алжира послѣдовало до Юльскаго революціи, и новая династія не могла отвратить оное, особенно, что народная честь требовала того. Но эти причины недостаточны къ тому, чтобы вѣдать правъ Порты, особенно, если принять во вниманіе позднѣйшія Африканскія экспедиціи, которыя уже были назначены нынѣшнимъ Французскимъ Правительствомъ. Хорошо сдѣлали въ Парижѣ, что разсмотрѣли предложенія, которыя давно уже представило Оттоманское Министерство, главнымъ образомъ касательно вознагражденія, которое Франція должна была сдѣлать за продолжительное владѣніе; такимъ образомъ Порта лишена всякаго предлога, опять возвращаться къ сему дѣлу; съ Англіею же, которая ненавистнымъ глазомъ смотритъ на завоеванія Французовъ въ Африкѣ не произойдетъ никакого затрудненія и она вѣрно ничего не имѣетъ противу того, что Порта безпрестанно начинаетъ на счетъ сего дѣла протесты. Что въ это время не будетъ сдѣланъ никакой важной шагъ со стороны Англійскаго Кабинета въ пользу Порты, уже о томъ часто говорено и объявлено; по сему такъ останется до тѣхъ поръ, когда дѣла на счетъ принципіи, которыми уступили теперь мѣсто интересы, каждый будетъ производить такъ, какъ ему будетъ выгодно. Безпрестанные упреки Порты противу претензій Франціи къ своимъ Африканскимъ завоеваніямъ, особенно къ тому направленны, чтобы со временемъ удержать титулъ правъ своихъ, если бы мирнымъ образомъ не могла возвратити ихъ отъ Франціи. (A.P.S.Z.)

А М Е Р И К А.

Изъ посланія Президента Соединенныхъ Штатовъ при открытіи конгресса 5 Декабря (о чемъ уже уведомено во 2 N. Лит. Вѣст.), на счетъ общаго состоянія и объ отношеніяхъ сего Государства къ различнымъ Европейскимъ державамъ, предлагаемъ слѣдующее извлеченіе: „Страна наша повсюду являетъ доказательства того благоденствія, подъ которымъ она образовалась постепенно изъ нѣсколькихъ слабыхъ и несамостоятельныхъ колоній. Мы пользуемся внутреннимъ спокойствіемъ и всѣми источниками національнаго довольства. Дальнѣйшіе успѣхи недуга, постигшаго недавно нѣкоторыя процвѣтающія части Союза, къ счастью пресѣклись. Въ то время, какъ сограждане наши, трудолюбивы и предусмотрительностію своими, начали постепенно оправляться отъ денежныхъ затрудненій, съ которыми они отчасти должны были бороться, благодарное законодательство и естественныя, неистощимыя вспомогательные средства страны, доставили частнымъ предпріятіямъ своевременное вспомошествованіе. Дѣятельность народа, составляющая его отличительную черту, снова открыла обыкновенные ключи богатства. — Въ нашихъ вѣншихъ дѣлахъ не произошло ни какихъ важныхъ перемѣнъ, со времени послѣдняго посланія моего предшественника. Главнѣйшія изъ предстоящихъ намъ трудовъ состоятъ въ заключеніи договора съ Правительствомъ Великобританіи на счетъ нашей сѣверной границы. Соединенные Штаты должны взирать съ истиннымъ прискорбіемъ на тщетныя старанія исполнительныя власти, стремящейся уже въ теченіе полулѣта къ опредѣленію линіи, для отдѣленія ея владѣній отъ другихъ государствъ. Въ продолженіе нѣкотораго времени, свойства колоній на предѣлахъ Соединенныхъ Штатовъ и сосѣдственныхъ земель, не поставляли назначенія границъ въ непремѣнную обязанность правленія Союза. Но время измѣнило положеніе сихъ дѣлъ. Въ вѣншихъ обстоятельствахъ, выгоды обѣихъ земель непремѣнно требуютъ рѣшенія сего вопроса. — Дружественныя сношенія между Франціею и Соединенными Штатами, основанныя на воспоминаніи прошедшихъ временъ, были прерваны на время. Но, къ счастью, непріязнь была устранена съ обѣихъ сторонъ примодушнымъ расположеніемъ сохранить въ будущихъ взаимныхъ сношеніяхъ непоколебимую дружбу. — Между Россіею и Соединенными Штатами господствуетъ постоянно совершенное согласіе. Нашъ Посланникъ, недавно назначенный къ Императорскому Россійскому Двору, былъ принятъ съ радостіемъ, доказывающимъ вниманіе Россійскаго Кабинета къ его отечеству. Нѣльзя сомнѣваться въ продолженіи дружественныхъ сношеній, столь долго и непрерывно существовавшихъ между обѣими странами. — Засимъ слѣдуетъ разсмотрѣніе отношеній Сѣверной Америки къ прочимъ Европейскимъ державамъ, къ некоторымъ Азіатскимъ государствамъ и къ другимъ

раз Порта chce rzecz z większym nastawieniem rozporządzać. Teraźniejszy Rząd z tego punktu zaczyna, że nie jest odpowiedzialnym za traktowanie poprzedniczego; zdobycie Algieru zaszło przed rewolucją Lipcową, a nowa dynastia nie może go niebyłym uczynić, osobliwie, gdy honor narodowy utrzymania go wymaga. Ale to są słabe dowody, chcąc prawa Porty nieznaczącymi uczynić, a szczególniej, gdy się zwróci uwaga na wyprawy Afrykańskie, które już terażniejszy Rząd wysyłał. Dobrze w Paryżu sobie doradzono; rozpatrzyć przełożenia, które dawniej już Ministerium Otomańskie uczyniło, a które mianowicie domagały się wynagrodzenia, jakoby Francja za trwające dotąd posiadanie uczynić obowiązana była; a Porcie wszelki przez to pozor znowu do tej rzeczy powracania został odjęty, z Anglią zaś do żadnego ztąd nieporozumienia nie przyudzie, która na zabory Francji w Afryce krzywem okiem spogląda i zapewne nie przeciwko temu nie ma, że Pорта ustawicznie nową protestacją przeciwko temu zanosi. Nie raz to już powiedziano, że w terażniejszym chwili żadnego stanowczego kroku Anglia za sprawą Turcyi nie uczyni; tak więc pozostanie, aż do nadejścia czasu, kiedy rzecz o pryncypia, dla których mieyćce interesów teraz zostawione, każdy traktować będzie, jak jemu najlepiej się wyjdzie. Ustawiczne wyrzuty Porty przeciwko roszczeniom Francji do swych Afrykańskich zdobyczy, są na tém właśnie zasadzone, ażeby kiedyś tytuł praw swoich utrzymać, jeżeliby sposobem ugodliwym od Francji ich odzyskać nie mogła. (A.P.S.Z.)

А М Е Р И К А.

Z poselstwa Prezydenta Zjednoczonych Stanów na otwarciu Kongressu dnia 5 go Grudnia (o czym już donieśliśmy w N. 2-m K. L.) o stanie ogólnym kraju i stosunkach tego Państwa, z różnemi Mocarstwami Europejskimi, umieszczamy tu wyjątek następujący: „Kraj nasz stawia przed oczy wszędzie dowody tej pomyślności, w posród których stopniowie się formował z kilku słabych, obcemu panowaniu podległych kolonii. Cieszymy się wewnętrznym pokojem i uż. wamy wszystkich źródeł bogactwa narodowego. Dalsze postępy choroby, która niedawno dotknęła niektóre kwitnące części Stanów, na szczęście już ustały. W czasie, kiedy nasi współ-obywatele, przez swą pracowitość i przeczorność, zaczęli stopniami uwalniać się od niedostatku pieniędzy, z którym po części musieli się mować, rozsądne prawodawstwo i naturalne niewyczerpane pomocnicze źródła kraju, podały prywatnym przedsięwzięciom pomoc w swym czasie. Czynność narodu, stanowiąca odznaczący się rys jego charakteru, otworzyła znowu zwyczajne źródła bogactw. — W zewnętrznych naszych stosunkach nie zaszło żadnych ważnych odmian, od czasu ostatniego poselstwa mojego poprzednika. Główniejsza z przyszłych prac naszych zawiera się w ułożeniu traktatu z Brytanią Wielką względem północnej naszej granicy. Zjednoczone Stany z prawdziwym smutkiem muszą oglądać nadaremne usiłowania władzy wykonawczej, od półwieku już pracującej nad oznaczeniem linii, dla oddzielenia jej posiadłości od państw innych. W przeciągu pewnego czasu, natura esad na granicach Stanów Zjednoczonych i krajów ościennych, nie stanowiła oznaczenia przez szczerą obowiązek rządu Federacyi. Ale czas odmienił stan tych rzeczy. W terażniejszych okolicznościach dobro obu krajów nieodbitcie wymaga rozstrzygnięcia tego pytania. — Przyjacielskie stosunki między Francją a Stanami Zjednoczonymi, oparte na pamiętkach lat upłynionych, były na czas przerwane. Ale, szczęściem, nieporozumienia zostały z obu stron ułatwione przez szczerą chęć zachowania w przyszłych wzajemnych stosunkach niezachwianej przyjaźni. — Między Rosją a Stanami Zjednoczonymi panuje statecznie zupełna zgoda. Poseł nasz, niedawno mianowany do Cesarskiego Rosyjskiego Dworu, przyjęty był z uprzejmością, dowodzącą poważania Gabinetu Rosyjskiego dla jego oyczyzny. Nie można wątpić o dalszym trwaniu przyjacielskich stosunków, tak długo i nieprzerwanie pomiędzy obu krajami istniejących. Dalej następuje obraz stosunków Ameryki Północnej z innemi Mocarstwami Europejskimi, z niektórymi państwami Azjatyckimi i innymi częściami Ameryki, mianowicie z Meksykiem. Reszta poselstwa poświęcona jest wewnętrznym rzeczom Stanów Zjednoczonych, a szczególniej prawu względem interesów publicznych, bankowych i przedaży gruntów publicznych. Co do interesów bankowych, mowa Prezydenta wykazuje, że ze swej strony ma zamiar uczynić zgodzenie się. Tak się mianowicie

частямъ Америки, именно Мексики. Остальная часть посланія посвящена внутреннимъ дѣламъ Соединенныхъ Штатовъ, и въ особенности законамъ касательно денежныхъ и банковыхъ обстоятельствъ, и на счетъ продажи общественныхъ земель. Относительно банковыхъ обстоятельствъ, выраженія Президента показываютъ, что онъ намѣренъ сдѣлать съ своей стороны уступку. Онъ именно говорить объ этомъ предметѣ: „Если большинство Конгресса утвердитъ, что предложенныя мѣры неприятны націи, то я представлю его благоразумію замѣнить сіи мѣры другими, которыя бы согласовались съ желаніями націи.“ Засимъ Президентъ перешелъ къ обзорнѣю денежныхъ обстоятельствъ Союза. 1-го Января нынѣшняго года, излишекъ въ государственной казнѣ составлялъ 45,968,524 доллара. Весь доходъ въ этомъ году, вмѣстѣ съ выдаваемыми билетами казначейства, былъ опредѣленъ въ 23,499,981 долларомъ. Изъ сихъ суммъ, 38,281,361 долларомъ израсходованы на государственныя нужды, такъ что къ 1-му Января 1838 года, излишекъ составилъ уже только 34,187,143 доллара. При томъ же, изъ послѣдней суммы, действительно употреблены могутъ быть только 1,085,489 долларомъ, такъ какъ остальные суммы сложены въ банкахъ отдѣльныхъ провинцій, прекратившихъ, какъ извѣстно, платежи. Президентъ надѣется, что въ теченіе года, нужно будетъ выдать не болѣе 4½ миллионъ долларомъ въ билетахъ казначейства, и тѣмъ надѣялся онъ выкупить въ продолженіе будущаго года. Вообще можно предвидѣть, если какія-либо чрезвычайныя происшествія тому не воспрепятствуютъ, что въ будущемъ году всѣ государственныя расходы покроются безъ помощи необыкновенныхъ средствъ, не прибѣгая ни къ займамъ, ни къ возвышенію налоговъ.— Президентъ занялся подробнымъ разборомъ вопроса, весьма важнаго для Соединенныхъ Штатовъ, на счетъ продажи государственныхъ земель. Онъ въ особенности указалъ на правило, что областныя права Соединенныхъ Штатовъ, въ отношеніи къ проданнымъ землямъ, должны быть прикосновенны, но что колонисты пріобрѣтаютъ съ своей стороны право требовать, чтобы земли, обитаемыя ими, были приняты въ союзъ, со всѣми правами другихъ областей, если только народонаселеніе въ нихъ достигло до положеннаго числа жителей. Съ 1800 по 1830 годъ, народонаселеніе Соединенныхъ Штатовъ возросло отъ продажи 70-ти миллионъ моргеновъ земли на 2,300,000 душъ. Это приращеніе вѣроятно простирается нынѣ до 4½ миллионъ душъ. Сіе народонаселеніе распределено по девяти областямъ, которыя посылаютъ на Конгрессъ одну треть всѣхъ членовъ Сената и одну шестую членовъ Палаты представителей. — Въ концѣ посланія упомянуты вкратцѣ содержанія донесеній, полученныхъ отъ различныхъ Статъ-Секретарей. Военный Секретарь уведомляетъ, что большая часть арміи сосредоточена во Флоридѣ, для быстраго окончанія войны съ Индѣйцами, и что для той же цѣли будетъ вновь сформированъ отрядъ въ 4,000 человекъ. Въ то же время употребляютъ всѣ старанія для отученія Индѣйцевъ отъ охотничьей жизни, и для пристращенія ихъ къ земледѣльческимъ занятіямъ. Старанія обещаютъ успѣховъ. Переселеніе Индѣйцевъ на западный берегъ Миссиссипи происходитъ почти безъ принужденія. Ирокесы или Лектасы оставили свою охотничью жизнь и прибѣгли къ земледѣлію. На всемъ огромномъ протяженіи границъ Союза основываются цѣлыя ряды небольшихъ крѣпостей: Флотъ получилъ нѣкоторое усиленіе, для охраненія торговли съ большою безопасностію.— Почтовые дороги простираются въ Соединенныхъ Штатахъ на 142,877 Англійскихъ миль; почтовыхъ конторъ считается 12,099. Легкая почта ежегодно совершаетъ 36 миллионъ Англійск. миль. Почтовый доходъ составлялъ, 30-го Іюня, т. е. въ концѣ счетнаго года, 4,137,056 долларомъ. Въ послѣдніе годы доходъ сей увеличился слишкомъ въ 708,000 долларомъ. (Сбв. Из.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Увѣдомляютъ изъ Стокгольма отъ 19-го Декабря: Въ теченіе нынѣшняго лѣта въ Христіаніи произведены очень счастливыя опыты съ новымъ родомъ бомбъ, изобрѣтенныхъ Капитаномъ Норвежскаго флота Фридериксеномъ и Священникомъ (!) Эсмархомъ, отличнымъ естествоиспытателемъ и химикомъ. Такъ какъ бомбы сіи посредствомъ единственнаго вѣрнаго выстрѣла, на подобіе взрывающей мины, неминуемо разрываютъ намѣченный предметъ, то онѣ при защищеніи береговъ могутъ доставить неопредѣлимую пользу. Норвежская артиллерія имѣетъ уже легкія горныя орудія, которыя одна лошади или двое людей могутъ втаскивать на высочайшія вершины. (А.Р.С.З.)

в рѣзехъ тей выража: „Если większość Kongressu jest przekonana, że podane środki nie są narodowi przyjemne, zostawię więc do własnej jego uwagi zastąpić te środki innemi, któreby się zgadzały z życzeniem narodu.“ Przeszedł potem Prezydent do wystawienia piętniętych interesów Federacyi. Dnia 1-go Stycznia roku teraźniejszego, pozostałości w skarbie publicznym było 45,968,524 dollarów. Cały dochód w tym roku, razem z wydaniami biletami podskarbstwa, wynosił 23,499,981 dollarów. Z summ tych, 38,281,361 dollarów wydatkowane na potrzeby krajowe, tak, że do 1-go Stycznia 1838 roku, pozostałości było już tylko 34,187,143 dollarów. Przy tém, z ostatniej summy może tylko być rzeczywiście użytych 1,085,489 dollarów, gdyż pozostałe summy złożone zostały w oddzielnych bankach prowincy, które, jak wiadomo, zaprzestały wypłacać. Prezydent spodziewa się, że w ciągu roku, trzeba będzie wydać nie więcej, jak 4½ milionów dollarów w biletach podskarbstwa, które ma nadzieję w przeciągu roku przyszłego wykupić. W ogólności można przewidywać, jeżeli temu jakiegokolwiek nadzwyczajne wypadki nie przeszkodzą, że w roku następnym wszystkie wydatki kraju będą zaspokojone bez pomocy środków nadzwyczajnych, nie uciekając się ani do pożyczek, ani do podwyższenia podatków.— Prezydent zajął się szczególnym rozbioremъ zapytania, nader dla Stanów Zjednoczonych ważnego, względemъ przedaży gruntów krajowych. Odwołał się w szczególności do prawidła, że prowincjonalne prawa Stanów Zjednoczonych, co do gruntów sprzedanych, powinny być nietykalne, ale, że osadnicy nabywają ze swej strony prawa żądać, ażeby grunta, przez nich zamieszkałe, były przyjęte do Związku, ze wszystkimi prawami innych prowincy, jeżeli tylko w nich ludność doszła do oznaczonej liczby mieszkańców. Od roku 1800 do 1830, ludność Stanów Zjednoczonych przez wyprzedaż 70-ciu millionów morgów ziemi podniosła się o 2,300,000 dusz. Przyrost ten wynosi teraz bez wątpienia do 4½ millionów dusz. Ludność tę rozdzielono na dziewięć prowincy, które posyłają na Kongress jedną trzecią liczby Członków Senatu i jedną szóstą Członków Izby Reprezentantów.— W końcu poselstwa napomknione są w treściwej krótkości doniesienia, różnych Sekretarzów Stanu. Sekretarz Wojskowy uwiadamia, że większa część armii ściągniona jest we Florydzie, dla prędkiego ukończenia wojny z Indyanami, i że w tym celu będzie znowu uformowany oddział ze 4,000 ludzi. Przy czém używają także wszelkich starań dla odzwyczajania Indyan od życia myśliwskiego, a do zamiłowania zatrudnień ziemiankich. Starania te obiecują pomyślny skutek. Przesiedlenie Indyan na zachodni brzeg Missyssypi odbywa się prawie bez przymusu. Irokwinczycy czyli Lektasi zaniechali życia myśliwskiego a wzięli się do rolnictwa. Na całej ogromnej przestrzeni granic Federacyi zakładają się szeregi twierdz niewielkich. Flotta została nieco powiększona dla prowadzenia handlu z większym bezpieczeństwem.— Drogi pocztowe ciągną się w Stanach Zjednoczonych przez 142,877 mil angielskich; kantorów pocztowych liczą 12,000. Pocztówka odbywa corocznie 36 millionów mil angielskich. Dochód pocztowy wynosił, 30-go Czerwca, to jest: w końcu roku rachunkowego, 4,139,056 dollarów. W latach ostatnich dochód ten powiększył się więcej jak o 708,000 dollarów. (P.P.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Donoszą ze Sztokholmu pod d. 19 Grudnia: Wprze ciągu tegorocznego lata w Chrystyanii odbyły się bardzo szczęśliwe próby nowego rodzaju bomb, wynalezionych przez Kapitana Norweską marynarki Frederiksena i Xiędza (!) Esmarch, który jest biegłym naturalistą i chemikiem. Ponieważ bomby te, za pomocą pojedynczego pewnego wystrzału, podobnie jak wysadzająca mina, niechybnie niszczą wzięty na cel przedmiot, zatem przy obronie brzegów, mogą być niewyrachowanych korzyści. Artyllerya Norweską posiada już lekkie górne działa, które jednym koniem albo przez dwóch ludzi mogą być zataczane na najwyższe gór wierzchołki. (A.P.S.Z.)